

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

*«Актуальні проблеми сучасної
транслятології, лінгвокраїнознавства
та теорії міжкультурної комунікації»*

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет–конференції з міжнародною участю
4 жовтня 2021 р.

(частина I)

Вінниця 2021

УДК 81'1

ББК 81

А 43

Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації : збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2021. 119 с.

У збірнику матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації» розглянуто низку питань, що стосуються загальної теорії перекладознавства, практики технічного та художнього перекладу, складників перекладацької компетентності, інновацій в підготовці перекладачів, а також перспектив розвитку дискурсознавства, комунікативної лінгвістики та міжкультурної комунікації на теренах лінгвогерманістики та лінгвославістики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Іваницька Наталя, д-р філол. наук, професор, **Нечипоренко Віолета**, канд. філол. наук, доцент, **Гладь Світлана**, канд. філол. наук, доцент, **Терещенко Лілія**, канд. філол. наук, доцент.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСЛЯТОЛОГІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Наталя Іваницька, д-р філол. наук, професор

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

МІЖМОВНА ТРАНСФОРМАЦІЯ НОМІНАЛІЗАЦІЇ В НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ.....9

Інга Паславська, асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПРАГМАТИЧНА АДАПТАЦІЯ ТЕКСТУ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ АДЕКВАТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ.....16

Рябець Дар'я, здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ТРАНСЛЯТОЛОГІЇ.....19

Тетяна Ткачук, канд. філол. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

APPROACHES TO TRANSLATION THAT ENSURE THE ADEQUATE UNDERSTANDING OF THE TEXT.....22

Вероніка Яблочнікова, асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ADVERTISING TEXTS AND THEIR REPRODUCTION IN TRANSLATION.....25

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Вікторія Лобода, асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД: ОСОБЛИВОСТІ ТА ТРУДНОЩІ29

Дар'я Піддубчак, здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО

ПЕРЕКЛАДУ33

Олеся Самохвал, д-р пед. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ІНШОМОВНОГО КІНОТЕКСТУ ЯК ОБ'ЄКТУ
ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....36**

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Олена Мушинська, здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПРЕЦЕДЕНТНІ ФЕНОМЕНИ В АНГЛОМОВНОМУ

ГУМОРИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....41

Катерина Стахова, здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

В ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧА.....44

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Nataliia Bondar, PhD (Pedagogics)

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Illia Herneha, student

University of Łódź, Poland

THE MEANING OF GRAMMATICAL COMPETENCE

WHEN PREPARING TRANSLATORS.....47

Larysa Dovhan, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNTEU

**OPTIMIZATION OF TRAINING THE TRANSLATORS IN HIGHER
EDUCATIONAL INSTITUTIONS THROUGH “SOFT SKILLS”**

FORMATION50

Pavlo Makhlay, assistant

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

REQUIREMENTS OF THE TRANSLATION SERVICES MARKET

FOR FUTURE TRANSLATORS.....53

Mykola Pradivlyanny, PhD (Pedagogics)

Vinnitsia National Technical University

Wang Yitan, student

Beijing Institute of Technology, China

**TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS IN THE CONTEXT OF
EUROPEAN INTEGRATION.....56**

Віолета Нечипоренко, канд. філол. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

TEACHING INTERCULTURAL COMPETENCES60

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ
ГЕРМАНСЬКИХ, РОМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ І
ЛІТЕРАТУР**

Svitlana Gladio, Candidate of Science in Philology, docent

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

REFERENCE AND SENSE: DO WE MEAN WHAT WE SAY?.....63

Ніна Іваницька, д-р філол. наук, професор

Вінницький державний педагогічний університет імені

Михайла Коцюбинського

МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ: ТРАДИЦІ Й

НОВАТОРСТВО.....66

Владислав Кіндратів, здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ РОМАНУ Д. БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ».....70

Лілія Терещенко, канд. філол. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ЕКСТРАЛІНГВАЛЬНІ ФАКТОРИ УТВОРЕННЯ НОВИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ

АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ73

Валентина Тимкова, канд. філол. наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....76

2. Проблеми

перекладознавства.

URL:

http://megalib.com.ua/content/57_415_Problemi_perekladoznavstva.html

3. Терехова С. Основні проблеми сучасного перекладознавства URL:

<https://studfile.net/preview/3269782/page:3/>

Тетяна Ткачук,

канд. філол. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

APPROACHES TO TRANSLATION THAT ENSURE THE ADEQUATE UNDERSTANDING OF THE TEXT

The multilingual world nowadays starts to resemble a global village, where distance and space between the people are no longer measured by metric systems, but are rather a relative matter due to the rapid development of technologies, sources and means of communication, thus tightening the relations among cultures, nations and languages, widening their frames and facilitating mutual understanding, tolerance and respect.

Translation in this respect can no further be seen as a mere act of rendering the words from one language into another, but as the act of mediating the cultures, guiding the carriers of one language and culture into another.

Paul Ricoeur considers translation as an act where “two partners are connected through the act of translating, the foreign – the term that covers the work, the author, his language – and the reader, the recipient of the translated work. And, between the two, the translator who passes on the whole message”. For successful translation to the local, we must place ourselves in the foreign other’s shoes, acknowledging the other’s existence as a thinking, feeling, constructing being and, simultaneously, our inability to understand these constructions [7, 95]

The problem often arising in translating a text has something to do with cultural differences of the two languages. The strategy used by the translator to overcome cultural obstacles is determined by the ideology the translator has. A translator is faced with two difficult choices: he will have an orientation towards the target reader or maintain the source text with its various aspects [3, 124].

Domestication and foreignization are strategies in translation, regarding the degree to which translators make a text conform to the target culture. Domestication brings the writer to the reader, but foreignization takes the reader to the writer. Domestication designates the type of translation in which a transparent, fluent style is adopted to minimize the strangeness of the foreign text for target language readers, while foreignization means a target text is produced which deliberately breaks target conventions by retaining something of the foreignness of the original [4, 7].

Foreignization in translation is useful to maintain the cultural reference of the source text. The translator is forced to maintain the culture of the source text and on the other hand he is not allowed to preserve ‘linguistic discourse’ [4, 8]. Foreignization strategy can be paralleled with free translation, which holds that different languages have different cultural connotations and forms of expression, and when the form hinders translation, free translation should be applied. [1, 270].

By domestication, the source text becomes more accessible for the target language reader, it reads more fluently; thus the translator remains “invisible” and offers the reader the impression as if it were written in the target language, as if the translated source text were part of the target culture. In Venuti’s view, this is rather dangerous as it provides the target-language reader with the narcissistic experience of recognizing their own culture in a cultural “other” [7, 98].

A language reflects the culture of a society, not only in its choice of vocabulary, but also in its syntax and way of organizing ideas. In single context world, the author communicates with the source text readers who share the same cultural background knowledge with him/her. [6, 54] Therefore, they can co-operate with each other in the process of communication quite harmoniously. But the process of translation often breaks this harmony. Translation is displaced and disjointed communication [5, 68]. In translation, the original text is deprived of its context and the information it carries is encoded in an entirely different language with an entirely different context. The reader may not be able to meet the expectation of the author, thus there comes information gap [3, 24]. The translator’s job is to fill this gap and harmonize the communication.

The translator is required to understand beliefs, attitudes, values, and the rules of the SL audience in order to adequately understand the ST and faithfully translate it for people who have a different set of beliefs, attitudes, values, and rules. And since each language group has its own culturally specific features, that don't have equivalents in other languages the interpreter or translator should rely on the ways to create occasional equivalents and to render equivalent-lacking units [2, 127]. That's when the translator has to decide, which strategy – domestication of foreignization– to apply. The most common ways within the strategies are the following:

- using the long words- imitation in target language the forms of the SL word combinations. Transcription of transliteration is exclusively understood by using this technique;
- using a descriptive explanation to convey the meaning of the ST unit;
- transcription of transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning;
- translating componential parts and additional explanation of units of the nationally-bound lexicon;
- using appropriate substitutes or semantic analogy, words with similar meaning, which is extended to convey information;
- by ways of word for word translation;
- using all kinds of lexical transformation modifying the meaning of a SL word [5, 69].

To conclude, the translator has at his hands a powerful tool of rendering cultural realities in accordance with the readers' needs and capacities as well as the communicative needs and intentions of the author. Further investigations into the topic seem fruitful in the aspect of researching the best mechanisms of rendering specific cultural realities and equivalent-lacking units in various languages and the existence of correspondences in the patterns of their translation.

Список використаних джерел:

1. Baker M., Saldanha G. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. M. Baker, G. Saldanha. Routledge, 2009. 704 p.

2. Faull K. M. Culture and Translation .K. M. Faull. Bucknell University Press, 2004. 171 p.
3. Hickey L. The Pragmatics of Translation. Multilingual Matters, 1998. 171 p.
4. Johnny Prasetyo Andy Bayu Nugrohov . Domestication and Foreignization and their Impacts to Translation. Language Circle. Journal of Language and Literature Vol. VIII/1 October 2013. P. 1-10.
5. Kovalevska T. Translation equivalency through the prism of linguistic picture or the world. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологічні науки (мовознавство)». Дрогобич, 2016. № 6. С. 67-70.
6. Shuttleworth M., Cowie M. Dictionary of Translation Studies. M. Shuttleworth, M. Cowie. Routledge, 2014. 252 p.
7. Zsuzsanna AJTONY Taming the Stranger. Domestication vs Foreignization in Literary Translation. Acta Universitatis Sapientiae. Philologica. 9, 2 (2017). P. 93–105.

Вероніка Яблочнікова,

асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ADVERTISING TEXTS AND THEIR REPRODUCTION IN TRANSLATION

Nowadays, it is absolutely impossible to imagine any sphere of human activity without such a phenomenon as advertising. Advertising is aimed at attracting public attention to a phenomenon, product or service. The translation of an advertising text, in contrast to the translation of fiction, in which the translator is obliged to convey the artistic and aesthetic benefits of the original, differs slightly in form, linguistic means, as well as a strong communicative orientation. In the process of translating such texts, the translator has to solve both linguistic problems, due to differences in semantic structure and features of two languages in the communication process, and problems of sociolinguistic adaptation of the text.